

Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: ДФ 26.055.038

Відкрита

Вид дисертації: 08

Державний обліковий номер: 0822U100938

Дата реєстрації: 22-09-2022

1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Федоришина Катерина Олександрівна

ПІБ (англ.): Fedoryshyna Kateryna Oleksandrivna

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 052

Дата захисту: 08-09-2022

На здобуття наукового ступеня: Доктор філософії (д.філ)

Спеціальність за освітою: Міжнародна інформація

2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Державний торговельно-економічний університет

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 44470624

Адреса: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Телефон: 380445314949

E-mail: knute@knute.edu.ua

WWW: <https://knute.edu.ua/>

3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Державний торговельно-економічний університет

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 44470624

Адреса: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Телефон: 380445314949

E-mail: knute@knute.edu.ua

WWW: <https://knute.edu.ua/>

4. Відомості про організацію, де працює здобувач

Назва організації: Державний торговельно-економічний університет

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 44470624

Адреса: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Телефон: 380445314949

E-mail: knute@knute.edu.ua

WWW: <https://knute.edu.ua/>

5. Наукові керівники та консультанти

Наукові керівники

Латигіна Наталія Анатоліївна (д. політ. н., професор, 23.00.02)

6. Офіційні опоненти та рецензенти

Офіційні опоненти

Андреева Ольга Миколаївна (д. політ. н., професор, 23.00.01)

Гапоненко Віра Анатоліївна (д. політ. н., доц., 23.00.01)

Зеленько Галина Іванівна (д. політ. н., професор, 23.00.02)

Рецензенти

Махначова Наталя Михайлівна (к. е. н., доц., 08.00.05)

7. Підсумки дослідження та кількісні показники

Підсумки дослідження: 40 - Нове вирішення актуального наукового завдання

Кількість сторінок: 183

Кількість додатків: 45

Ілюстрації: 9

Таблиці: 45

Схеми: -

Використані першоджерела: 154

Кількість публікацій: 15

Кількість патентів: -

Впровадження результатів роботи: -

Мова документа: Українська

Зв'язок з науковими темами: -

8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

Індекс УДК: 321.7, 325.3/.8, 323.1(477):[330.341.1:321.7

Тематичні рубрики: 11.15.31, 11.25.19.05

9. Тема та реферат дисертації

Тема (укр.)

Вплив геополітичного середовища на розвиток демократії (на прикладі України)

Тема (англ.)

The influence of the geopolitical environment on the development of democracy (within the case of Ukraine)

Реферат (укр.)

З урахуванням війни Росії проти України та специфіки позицій різних країн-сусідів України в рамках війни, ще більшої актуальності набуває питання, яким чином в певному геополітичному середовищі виглядають взаємозв'язки країн, особливо якщо ці країни мають різні типи політичних режимів. Чи може демократія слабшати, або укріплюватись в залежності від геополітичного середовища, в якому живе країна. Чи можуть інші країни геополітичного середовища впливати певним чином на зміну політичного режиму сусідів, або, навпаки, середовищні впливи мало визначають зміни політичних режимів, зокрема – демократій, в геополітичному контексті. Ці питання давно розглядаються в політичній науці, однак на сьогоднішній день теоретичній дискусії щодо цієї проблеми бракує валідних даних, заснованих на конкретних розрахунках. В сучасних умовах сама геополітична концепція класичного зразка має бути переглянута з урахуванням глобалізаційних тенденцій. В дисертаційному дослідженні піддаються аналізу основні теоретичні підходи до вивчення сутності політичних режимів. Зокрема, в аналізі розкриваються теоретичні підходи до проблеми розвитку демократії, особливості підходів до типології політичних режимів з огляду на фактори, що визначають розвиток політичних режимів. В рамках дослідження визначаються проблемні питання теоретичних підходів до вивчення особливостей зовнішніх впливів на розвиток політичних режимів, а також визначається різниця підходів до визначення поняття, що описує вплив зовнішніх акторів на політичний режим. Також систематизуються теоретичні підходи до поняття «геополітичне середовище». Удосконалені поняття «політичний режим», «геополітичне середовище». На основі удосконалених понять проаналізовані актуальні методики вимірювання розвитку політичних режимів, зокрема – демократій. Типологізовані існуючі підходи до вимірювання політичних режимів, зокрема – демократій. Дослідження визначає основні засади інтегрального концепту вимірювання демократій з огляду на його застосування у вивченні розвитку демократій за умови зовнішнього впливу певного геополітичного середовища. В рамках досліджуваної теми проаналізовані основні фактори розвитку демократії України в 2006–2018 рр. за трьома індексами демократії – The Economist Democracy Index, Freedom In the World та Polity IV, що представляють три різні підходи до визначення сутності демократичного політичного режиму. Виявлено спільні та відмінні риси трьох індексів демократії на прикладі практичного вивчення розвитку демократії України в 2006–2018 рр.. Визначено основні фактори, що пов'язані з розвитком демократії України в 2006–2018 рр. в рамках трьох обраних індексів демократії. Визначено спільні та відмінні фактори, що пов'язані з розвитком політичного режиму в Україні в період 2006–2018 рр. для трьох обраних індексів, на основі чого розроблено інтегральний підхід до вибору факторів вимірювання демократії з огляду на зовнішні впливи в геополітичному аспекті. Дослідження аналізує специфіку демократичних трендів обраного геополітичного середовища України в період 2006–2018 рр. за індексами демократії The Economist Democracy Index та Freedom In the World. Визначено найчутливіші фактори, що пов'язані з розвитком демократій в обраному геополітичному середовищі України в період 2006–2018 рр. за індексами The Economist Democracy Index та Freedom In the World. В результаті розроблено інтегральний підхід до вибору факторів вимірювання розвитку демократій в окремому геополітичному середовищі для України, з умови найчутливіших та найменш чутливих для зовнішніх впливів факторів за трьома обраними індексами демократії. Практичне значення результатів дослідження полягає у визначенні факторів, що пов'язані з розвитком демократичних режимів за умови потенційного впливу певного геополітичного середовища, на прикладі України. Отримані результати дослідження надають можливість аналізувати виміри демократичної системи України з точки зору найвразливіших елементів, що можуть піддаватись зовнішнім впливам недемократичних акторів геополітичного середовища. Актуальність проведеного дослідження відповідає викликам сучасної політичної науки. Крім того, дослідження надає практичне підґрунтя для розробки стратегій та прийняття рішень у сфері імплементації демократичних інструментів, укріплення демократії та захисту її від можливих зовнішніх впливів геополітичного середовища та окремих його елементів. Більше того, дослідження вказує на потенційно чутливі до зовнішніх впливів фактори впровадження демократії України.

Реферат (англ.)

Taking into account Russia's war against Ukraine and the specifics of the positions of various neighboring countries of Ukraine within the framework of the war, the question of how the interrelationships of countries look in a certain geopolitical environment, especially if these countries have different types of political regimes, becomes even more relevant. Can democracy weaken or strengthen depending on the geopolitical environment in which the country lives. Can other countries of the geopolitical environment influence in a certain way the change in the political regime of the neighbors, or, on the contrary, environmental influences do little to determine changes in political regimes, in particular – democracies, in the geopolitical

context. These issues have long been considered in political science, but to date, the theoretical discussion on this problem lacks valid data based on concrete calculations. In modern conditions, the very geopolitical concept of the classical model must be revised taking into account globalization trends. The dissertation research analyzes the main theoretical approaches to the study of the essence of political regimes. The analysis reveals theoretical approaches to the problem of democracy development, the features of approaches to the typology of political regimes in view of the factors that determine the development of political regimes. The study identifies problematic issues of theoretical approaches to the study of external influences on the development of political regimes, as well as identifies differences in approaches to the definition of the concept that describes the impact of external actors on the political regime. Theoretical approaches to the concept of geopolitical environment are also systematized. Improved are the concepts of "political regime", "geopolitical environment". On the basis of improved concepts, the current methods of measuring the development of political regimes, in particular - democracies - are analyzed. Existing approaches to measuring political regimes, in particular democracies, are typified. The research determines the basic principles of the integrated concept of measuring democracies, given its application in the study of the development of democracies under the external influence of a particular geopolitical environment. Within the framework of the researched topic the main factors of development of democracy of Ukraine in 2006-2018 are analyzed according to the three indices of democracy - The Economist Democracy Index, Freedom In the World and Polity IV, which represent three different approaches to defining the essence of democratic political regime. The common and distinctive features of the three indices of democracy are revealed on the example of practical study of the development of democracy in Ukraine in 2006-2018. The main factors related to the development of democracy in Ukraine in 2006-2018 are identified within the three selected indices of democracy. Common and different factors related to the development of the political regime in Ukraine in the period 2006-2018 for the three selected indices are identified, within the basis of the integrated approach to the choice of factors measuring democracy in terms of external influences in geopolitical realm. The study analyzes the specifics of democratic trends in the chosen geopolitical environment of Ukraine in the period 2006-2018 according to the indices of democracy The Economist Democracy Index and Freedom In the World. The most sensitive factors related to the development of democracies in the chosen geopolitical environment of Ukraine in the period 2006-2018 have been identified according to The Economist Democracy Index and Freedom In the World. As a result, an integrated approach was created within the choice of factors for measuring the development of democracies in a particular geopolitical environment for Ukraine, based on the most sensitive and least sensitive factors towards external influences. The practical significance of the results of the study is the determination of the factors associated with the development of democratic regimes under the potential influence of a particular geopolitical environment, within the case of Ukraine. The results of the study provide an opportunity to analyze the dimensions of Ukraine's democratic system in terms of the most vulnerable elements that may become subject to external influences of undemocratic actors in the geopolitical environment.

Голова спеціалізованої вченої ради: Шуст Наталія Борисівна (д.соц.н., професор, 22.00.03)

Підпис

М.П.

Відповідальний за подання документів: Харченко О.Г. (Тел.: 0445313103)

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.